

Undervisningskicklighet i teori och praktik, inriktning F-6 och fritidshem

Teaching Proficiency in Theory and Practice
7.5 hp

Uppdragsutbildning

961A10

Gäller från: 2026 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Utbildningsvetenskaps nämnd för kursplaner	Inget huvudområde	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2026-03-13	Avancerad nivå	AXX
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Undervisningsområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
	Pedagogik	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2026		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för beteendevetenskap och lärande		

Förkunskapskrav

För att kunna delta på kursen ska du vara legitimerad och verksam som lärare eller förskollärare, samt ha arbetat som lärare eller förskollärare i minst ett år efter din behörighetsgivande examen. Det rekommenderas att du varit verksam i minst tre år.

Ett tjänstgöringsintyg från din arbetsgivare om att du är verksam som lärare eller förskollärare samt har minst ett års erfarenhet efter din behörighetsgivande examen bifogas vid anmälan. Du kan skanna in intyget och bifoga det digitalt via antagning.se.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas deltagaren kunna

- utifrån nyanserad kunskap om de övergripande ramverken kritiskt reflektera över karaktäristiken i deras historiska och vetenskapliga grunder samt diskutera vilka implikationer detta kan ha för vad som kan ses som undervisningens kvalitet
- ingående analysera vad ett urval handlingsinriktade undervisningsmodeller utifrån de övergripande ramverken kan ha för implikationer på undervisningens kvalitet
- reflektera över begreppet undervisningsskicklighet med stöd i teoretisk analys av modeller och didaktiskt handlande
- visa förmåga att planera, genomföra och dokumentera iscensättningar av undervisning med utgångspunkt i behandlade undervisningsmodeller, i relation till relevant ämne eller område
- analysera och värdera tecken på elevers och barns lärande och utveckling i relation till iscensatt undervisning
- analysera och värdera egen och andras undervisnings genomförande och föreslå möjlig utveckling av undervisning i relation till elevers/barns lärande och utveckling, undervisningens mål och vald(a) undervisningsmodell(er) och ramverk.

Kursinnehåll

Kursen tematiserar 'god undervisning' på grundval av vetenskap och beprövad erfarenhet. Kunskap om god undervisning sätts i relation till utveckling av undervisningsskicklighet som omsätts i undervisning i det sammanhang där läraren är verksam, nämligen fritidshem eller F-6. Undervisningsskicklighet i denna bemärkelse fokuserar lärarens roll och agerande i planering, genomförande och uppföljning av undervisningen i relation till undervisningens mål. God undervisning pekar mot undervisningens syfte och att den är högkvalitativ med avseende på elevers och barns lärande och utveckling. I tvärsnittet och spänningen mellan god undervisning och undervisningsskicklighet finns kursens kärna.

Kursen inbegriper två nivåer av teoretisering av undervisning. På en övergripande nivå utgår kursen från två breda ramverk för 'god undervisning' med olika karaktär och bas. Med dessa som ramverk bearbetas och beskrivs ett antal mer handlingsorienterade undervisningsmodeller: teoretiskt underbyggda förslag på praktiska principer för undervisning som syftar till att uppnå ett avgränsat, prioriterat mål och som har empiriskt stöd för sin ändamålsenlighet. I kursen behandlas ett begränsat antal sådana handlingsorienterade undervisningsmodeller med olika karaktär och vetenskaplig bas.

Kursen rör sig mellan dessa nivåer av teoretisering och undervisningshandlingar i praktik för att bidra till att bredda repertoaren av verktyg för lärarens undervisning och utveckla förmågan att orientera sig bland olika karaktärer och syften med undervisning. Med utgångspunkt i de breda ramverken har kursen en jämförande ansats och karaktäriserar olika handlingsorienterade undervisningsmodeller relativt varandra, både i principiell uppbyggnad och praktiskt genomförande, samt hur de kan kännas igen i praktiska situationer och förstås i en svensk kontext. Kursen tar också utgångspunkt från medverkandes egen undervisningspraktik och använder såväl handlingsorienterade undervisningsmodeller som ramverk för att synliggöra olika aspekter av undervisningspraktiken och i förlängningen skapa förutsättningar för utveckling av undervisningspraktik och undervisningsskicklighet.

Kursen är organiserad i följande två moduler:

Modul 1: Undervisningsskicklighet i teori (4,5 hp)

Denna modul introducerar och behandlar övergripande ramverk och handlingsorienterade undervisningsmodeller. Modulen inleds med introduktion av två ramverk med olika vetenskaplig bas och historisk bakgrund som ger som olika infallsvinklar. Ett ramverk har bakgrund i anglosaxisk tradition som centreras kring frågor om outcome och betydelsen av kognitiva perspektiv på undervisning. Det andra ramverket, kontinental/nordisk tradition, tar avstamp i principiella frågor och bildningsorientering. Vidare behandlas ett antal handlingsorienterade undervisningsmodeller, som är väl spridda och empiriskt understödda. Modellerna speglar en bred förståelse av god undervisning med utgångspunkt i ramverken och anpassas väl till fritidshem och F-6. Modellerna karaktäriseras med hjälp av ramverken och jämförelser av fokus, styrkor, svagheter och blinda fläckar i olika modeller. Modellerna i sig inbegriper olika empirisk grund, typer av målavgränsningar, teoretisk förankring, didaktiska handlanden i olika undervisningssammanhang – som bidrar till flerdimensionell förståelse av undervisning och undervisningsskicklighet. Modulen syftar dels till att ge en övergripande bild av vad god undervisning kan innebära, dels till att bredda repertoaren av verktyg för lärares undervisning.

Modul 2: Undervisningsskicklighet i praktik (3 hp)

Denna modul syftar till att skapa förutsättningar att omsätta de teoretiska delarna som tas upp i modul 1 i undervisningspraktik samt att med avstamp i teorin reflektera och kritiskt diskutera den egna undervisningspraktiken för att bidra till dess utveckling. Kraven på direkt relevans för deltagarnas yrkesverksamhet i

omsättning i båda riktningar är höga. I modulen arbetas med iscensättning av, bedömning/observation av, samt problematisering/utveckling av undervisning i egen undervisningspraktik. Deltagare behöver här beakta pedagogiskt-etisk hänsyn till medverkande elever och barn. Modulen ska också utveckla lärares förutsättningar att värdera undervisning relativt elevers och barns lärande och utveckling. Sådan värdering kan ske både mer avgränsat relativt uppsatta mål för undervisningen och i termer av ett brett mervärde (med inslag av hur man som lärare skapar sådan återkoppling relativt sin egen undervisning). I modulen anordnas praxisseminarier där olika iscensättningar görs och analyseras. Därtill företar deltagare ett systematiskt provande i egen undervisningspraktik där undervisningsexempel dokumenteras med inspelad video-audio, narrativ eller annan deskriptiv text och bilder/illustrationer/artefakter.

Undervisnings- och arbetsformer

Arbetet i kursen består av föreläsningar, inläsning av kurslitteratur, seminarier, diskussioner och praktiska övningar som genomförs i workshoppar samt i den egna verksamheten.

Examination

Kursen examineras genom

- skriftlig tentamen: hemtentamen (STN₁) i modul 1 (3 hp)
- seminarium (SEM₁) i modul 1 (1,5 hp)
- muntlig och skriftlig redovisning (SME₁) i modul 2 (3hp).

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Den som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid examination eller när en studieprestation annars ska bedömas kan underkännas på densamma.

Kursdeltagare, vars examination underkänts, kan inom ramen för avtalsperioden, och om examinator så bedömer, komplettera.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Övrig information

Uppdragsutbildning är en utbildningsform som styrs av förordningen om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor (SFS 2002:760).

Planering och genomförande av kursen ska utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som ska ingå i varje kurs ska därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.